

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Фізико-математичний факультет
Кафедра комп'ютерних наук

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	Комунікаційні та презентаційні навички у сфері комп'ютерних наук, українська мова викладання
Викладач	Смалько Олена Аркадіївна, доцент
Профайл викладача	http://cs.kpnu.edu.ua/2019/11/04/smalko-olena-arkadiivna
E-mail:	smalko.olena@kpnu.edu.ua
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/edit.php?id=21706
Консультації	Щотижня у четвер в 44 лабораторії фізмат факультету з 15 ¹⁰ до 16 ³⁰

2. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Комунікаційні та презентаційні навички у сфері комп'ютерних наук» потрібна майбутнім ІТ-фахівцям для розвитку у них навичок ефективної взаємодії та комунікації у щоденній роботі з командою професіоналів-однодумців, вмінь якісно висловлювати і доносити свої думки до колег, ділитися знаннями зі сфери комп'ютерних наук з іншими, обмінюватись досвідом, виступати у якості спікера, презентувати та відстоювати власну думку стосовно діяльності за фахом, обґрунтовано та зважено пояснювати логіку своїх дій тощо.

Тип дисципліни: обов'язкова.

3. Мета та завдання курсу

Метою навчальної дисципліни «Комунікаційні та презентаційні навички у сфері комп'ютерних наук» є розвиток у магістрантів навичок продуктивного спілкування (як в усній, так і в письмовій формі) у професійній галузі, вмінь організовувати та вести результативні ділові переговори; формування навичок ефективного представлення ідей та відстоювання власного бачення у сфері комп'ютерингу.

Завдання курсу:

- 1) навчати майбутніх ІТ-фахівців продуктивно комунікувати та публічно виступати у професійному середовищі,
- 2) збагачувати знаннями й вміннями організації та ведення сучасної ділової Інтернет-комунікації,
- 3) розвивати навички розробки ефективних презентацій в галузі комп'ютерингу,

- 4) формувати прагнення підвищення професійної ефективності, розвитку власних талантів і майстерності.

Впродовж вивчення навчальної дисципліни у здобувачів формуються наступні компетентності.

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері комп'ютерних наук.
ЗК 01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 02	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 03	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 04	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 05	Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 06	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 07	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
СК 10	Здатність оцінювати та забезпечувати якість ІТ-проектів, інформаційних та комп'ютерних систем різного призначення, застосовувати міжнародні стандарти оцінки якості програмного забезпечення інформаційних та комп'ютерних систем, моделі оцінки зрілості процесів розробки інформаційних та комп'ютерних систем.

4. Формат курсу

Стандартний очний навчальний курс (з елементами дистанційного навчання). Передбачено застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE та за потреби застосунків для проведення відеоконференцій.

5. Результати навчання

Очікувані результати навчання з дисципліни:

- ПРН 01 Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері комп'ютерних наук і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері комп'ютерних наук та на межі галузей знань.
- ПРН 02 Мати спеціалізовані вміння/навички розв'язання проблем комп'ютерних наук, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур.
- ПРН 03 Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері комп'ютерних наук до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.
- ПРН 05 Оцінювати результати діяльності команд та колективів у сфері інформаційних технологій, забезпечувати ефективність їх діяльності.

6. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчального курсу
	денна форма навчання
Освітня програма, спеціальність	«Комп'ютерні науки та інформаційні технології», 122 Комп'ютерні науки
Рік навчання / рік викладання	перший / 2022-2023
Семестр вивчення	другий
Кількість кредитів ЄКТС	4 кредити ЄКТС
Загальний обсяг годин	120 год.
Кількість годин навчальних занять	52 год.
Лекційні заняття	18 год.
Практичні заняття	6 год.
Лабораторні заняття	28 год.
Самостійна та індивідуальна робота	68 год.
Форма підсумкового контролю	екзамен

7. Пререквізити курсу

Навчальна дисципліна «Комунікаційні та презентаційні навички у сфері комп'ютерних наук» вивчається після ознайомлення здобувачів вищої освіти зі способами ведення професійної комунікації та створення презентаційних матеріалів впродовж вивчення різних навчальних дисциплін на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти, а також спираючись на дисципліни 1-го семестру.

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Під час окремих лекційних занять передбачається використання мультимедійного проєктора для демонстрації презентацій.

Впродовж лабораторних занять використовується обладнання та програмне забезпечення навчальних лабораторій обчислювальної техніки, закріплених за кафедрою комп'ютерних наук. Зокрема, для роботи на лабораторних заняттях курсу потрібен вебпереглядач, текстовий редактор (наприклад, LibreOffice Writer), програмний застосунок для розробки презентацій (наприклад, LibreOffice Impress). Під час створення окремих проєктів (відеореферат, тематичної промови тощо) здобувачі вищої освіти можуть використовувати безплатні утиліти для скрінкастингу на кшталт CamStudio, Open Broadcaster Software або FlashBack Express.

При виконанні відповідних завдань здобувачами освіти вдома (під час самостійної роботи), вони мають змогу користуватися і відповідними мобільними застосунками, що безплатно встановлюватимуться на їхні смартфони, наприклад, Open Camera або Simple Camera (для Android та iOS). А у разі потреби редагувати

власноруч створене відео, наприклад, можуть користуватись безплатною версією онлайн-інструмента Clipchamp.

Також у межах аудиторної та самостійної роботи передбачається використання сторінки курсу в об'єктно-модульному динамічному середовищі навчання MOODLE.

9. Політики курсу

Відвідування занять. Очікується, що здобувачі вищої освіти відвідуватимуть усі лекційні, практичні та лабораторні заняття. Під час відвідування всіх видів занять і консультацій очікується дотримання правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка та етичних норм поведінки.

Очікується, що здобувачі вищої освіти не будуть запізнюватися на заняття, а мобільні телефони під час занять використовуватимуть лише з освітньою метою.

Очікується, що здобувачі вищої освіти дотримуватимуться термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом, а також у разі наявності у них пропущених занять поступово їх відпрацьовуватимуть і завершать цей процес вчасно (до останнього заняття з дисципліни).

Пропущені заняття здобувач вищої освіти має відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні та лабораторні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Відпрацювання лекційного заняття передбачає усне опитування або бесіду зі здобувачем освіти, результатом чого стане визначення викладачем наявності у здобувача належних знань стосовно питань пропущеної лекції. Відпрацювання пропущеного практичного заняття вимагає опанування здобувачем теоретичних питань, передбачених планом заняття, й виконання запланованих завдань. Якщо пропущене практичне заняття містить питання та завдання суто лише теоретичного характеру, то його відпрацювання проходить у формі усного опитування. Якщо ж практичне заняття, крім того, передбачало й обов'язкові на ньому виступи магістрантів (наприклад, із фаховою промовою експромтом [з мінімальною підготовкою]), то відпрацювання такого заняття передбачає також демонстрацію викладачу інсценування відповідної діяльності.

Якщо здобувач вищої освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 1, 2, 3, отримані на навчальних заняттях, виконав завдання модульної контрольної роботи (МКР) менше ніж на 60% від максимальної кількості

балів, виділених на цей вид робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності регулюється [Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка](#)) та [Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка](#).

Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти будуть їх оригінальними міркуваннями/працями. Відсутність покликань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання у роботу інших здобувачів вищої освіти являють собою, але повністю не вичерпують приклади можливої академічної недоброчесності. Списування під час письмової контрольної роботи заборонені (зокрема, з використанням мобільних пристроїв). Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій контрольній роботі та фактів списування є підставою для її незарахування викладачем (незалежно від масштабів плагіату чи обману).

Література. Для пошуку рекомендованої літератури здобувачі вищої освіти можуть послуговуватися бібліотекою, репозитарієм університету, факультету, кафедри комп'ютерних наук та інтернет-ресурсами.

Комунікація з викладачем. Спілкування з викладачами здійснюється під час лекційних, практичних та лабораторних занять (участь у бесідах, обговореннях, дискусіях тощо). Також викладачі щотижня проводять для здобувачів вищої освіти консультації. Очікується, що здобувачі будуть ставити викладачам запитання, цікавитися додатковими відомостями з курсу та сучасними науковими знаннями.

10. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль «Комунікаційні та презентаційні навички у сфері комп'ютерних наук»

- Тема 1. Основи мовленнєвої поведінки та комунікації ІТ-фахівця.
- Тема 2. Усне та писемне ділове мовлення у сфері комп'ютерних наук.
- Тема 3. Розробка резюме та супровідних листів для працевлаштування на різні посади у сфері ІТ.
- Тема 4. Комунікаційні навички ІТ-фахівця.
- Тема 5. Презентаційні навички в галузі комп'ютерних наук.
- Тема 6. Ефективне вербальне спілкування та слухання. Навички невербальної комунікації.
- Тема 7. Проектування та запис власного відеорезюме.
- Тема 8. Комунікативні зв'язки в ІТ організаціях. Спілкування у складних ситуаціях.
- Тема 9. Інтернет як засіб ділового спілкування і комунікації.
- Тема 10. Фахова промова з мінімальною підготовкою.

- Тема 11. Кар'єрний коучинг в ІТ-сфері.
 Тема 12. Ділова Інтернет-комунікація.
 Тема 13. Мовне середовище Інтернету.
 Тема 14. Публічний виступ та умови його успішності. Техніка виразного мовлення.
 Тема 15. Розробка тематичної інтерактивної презентації.
 Тема 16. Технічні та програмні засоби у комунікації. Створення ефективних презентацій.
 Тема 17. Проектування тематичної промови в стилі TED Talk.

11. Система оцінювання та вимоги

Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка».

Розподіл балів, що присвоюються здобувачам вищої освіти

Поточний і модульний контроль (60 балів)		Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1	МКР		
Поточний контроль на заняттях			
40 балів	20 балів		

Поточний контроль (40 балів)

Поточна успішність на навчальних заняттях оцінюється за 12-бальною шкалою.

Здобувач вищої освіти, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Поточну заборгованість, пов'язану з невідповідністю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, здобувач вищої освіти повинен ліквідувати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні та лабораторні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Критерії оцінювання знань, умінь, навичок здобувачів вищої освіти

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах	Критерії оцінювання
Початковий	1	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні».
	2	Здобувач вищої освіти не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні»; може самостійно знайти у запропонованій літературі відповідь.
	3	Здобувач вищої освіти намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання завдань репродуктивного характеру; за допомогою викладача виконує прості завдання за готовим алгоритмом.

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах	Критерії оцінювання
Середній	4	Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями, здатний виконати завдання за зразком; орієнтується в термінах, поняттях навчальної дисципліни; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає в нього значні труднощі.
	5	Здобувач вищої освіти розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; виконує прості завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.
	6	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхово аналізувати факти, явища, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину теоретичного матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання практичних завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами.
Достатній	7	Здобувач вищої освіти правильно та логічно відтворює навчальний матеріал курсу, оперує базовими поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях, самостійно користуватися додатковими джерелами, правильно використовувати термінологію, складати плани, схеми.
	8	Знання здобувача вищої освіти досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь здобувача повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати відповідь на запропоноване запитання і обґрунтувати основні його аспекти.
	9	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі факти у власній аргументації; чітко тлумачить предметні поняття, категорії; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
Високий	10	Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати особливості процесів, фактів, явищ; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні здобутки в галузі комп'ютерних наук; самостійно визначає мету власної діяльності; виконує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
	11	Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень і міркувань у практичній діяльності; спроможний самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї діяльності.
	12	Здобувач вищої освіти має системні, глибокі знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; вирішує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє порушувати і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.

Модульна контрольна робота (20 балів)

Модульна контрольна робота традиційно виконується у письмовій формі (в умовах дистанційного навчання за потреби здобувачі вищої освіти можуть відповідати на питання МКР у форматі усної бесіди). До написання модульної контрольної роботи допускаються всі здобувачі вищої освіти групи. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати.

Модульна контрольна робота з курсу «Комунікаційні та презентаційні навички у сфері комп'ютерних наук» містить п'ять рівноцінних питань, кожне з яких оцінюється від 0 до 4 балів (критерії оцінювання кожного запитання наведено нижче). Підсумкова оцінка за МКР визначається шляхом додавання балів, отриманих за відповіді на кожне запитання.

Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Критерії оцінювання відповідей на запитання модульної контрольної роботи

Відповідь на запитання у варіанті МКР:

4 балів – дано повну, вичерпну;

3 балів – відповідь дано по суті запитання із незначними неточностями;

2 балів – надано неповну відповідь (відсутні необхідні обґрунтування, приклади, конкретика);

1 балів – відповідь по суті запитання із суттєвими неточностями;

0 балів – відсутність відповіді на запитання.

Самостійна робота

Перевірку завдань самостійної роботи, які здобувачі вищої освіти виконують впродовж підготовки до практичних і лабораторних занять, здійснює викладач, який їх проводить. Їх оцінювання є складником загальної оцінки, що виставляється на відповідному практичному чи лабораторному занятті.

Самостійна робота з курсу «Комунікаційні та презентаційні навички у сфері комп'ютерних наук» передбачає опрацювання матеріалів лекційних занять, попередню підготовку до навчальних занять різних типів; підготовку до обговорення питань практичних занять; виконання пробних практичних завдань і пізнавально-практичних завдань у позааудиторний час за темами лабораторних робіт; розробку власних проєктів публікацій, тематичних презентацій, сценаріїв тематичних промов і відеорезюме; підготовку текстових і/або аудіофайлів із власними міркуваннями (відповідно до окремих практичних завдань курсу), сформованих на основі самостійного дослідження ефективних методик підвищення професійної ефективності; розробку кейсів потенційно можливих ситуацій в ІТ-компаніях (відповідно до тематичних завдань викладача); підготовку до написання модульної контрольної роботи; відвідування консультацій (згідно з графіком консультацій викладачів кафедри); підготовку до екзамену.

Екзамен (40 балів)

До екзамену допускаються здобувачі вищої освіти, які успішно виконали усі завдання поточного контролю, за умови, що сумарна оцінка поточної успішності становить не менше 36 балів.

Екзаменаційні білети складаються із двох рівновагових запитань.

Відповіді на запитання оцінюються за 12-бальною шкалою. Мінімальна позитивна оцінка за екзамен – 24 бали. Оцінка за екзамен визначається так:
$$\frac{\text{середній бал} * 40}{12}$$

12

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (100 балів)

Рейтингова оцінка з кредитного модуля – це сумарна підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою рівня засвоєння здобувачем вищої освіти певного кредитного модуля (навчального курсу) впродовж його вивчення.

Рейтингова оцінка знань, умінь і навичок здобувача вищої освіти за результатами всіх навчальних занять зі змістового модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації здобувачем вищої освіти поточної заборгованості (пов'язаної з пропусками занять, невідповідністю або недостатньою підготовленістю до них).

Якщо здобувач вищої освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 1, 2, 3, отримані на навчальних заняттях, отримав за модульну контрольну роботу (МКР) менше, ніж 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи (тобто менше 12 балів), він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Перескладання рейтингових оцінок з кредитного модуля (від 60 і більше балів) з метою їх покращення дозволяється лише у виняткових випадках за погодженням з деканом факультету та з дозволу ректора університету.

Підсумковий рейтинг з кредитного модуля (дисципліни)

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A (відмінно)	відмінно
82-89	B (добре)	добре
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	задовільно
60-66	E (задовільно)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

12. Список рекомендованої літератури

Основна література

1. Молчанова А. О., Воляник І. В., Кондратьєва В. П. Організаційна поведінка : Навч. посібн. / за наук. ред. А. О. Молчанової. Івано-Франківськ : «Лілея НВ», 2015. 176 с.
2. Хоменко І. В. Еристика: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Центр учбової літератури. 2008. 279 с.
3. Levchenko Y., Britchenko I. Business communications : book / Y. Levchenko, I. Britchenko; rev.: Maria Borowska, Maksym Bezpartochnyi, Radostin Vazov. Sofia : Prof. Marin Drinov Publishing House of Bulgarian Academy of Sciences, 2021. 150 p. URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/36181>.

Додаткова література

1. Абрамович С. Д., Чікарькова М. Ю. Мовленнєва комунікація: підручник. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2013. 464 с. URL : <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/1922>
2. Ковалинська І. В. Невербальна комунікація. Київ : Вид-во «Освіта України», 2014. 289 с. URL : https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/4631/1/I_Kovalynska_NC_GI.pdf
3. Ручко Л. М., Федько С. М. Мова інтернет-спілкування : довідник. Ромни, 2015. 72 с. URL : http://romny-ps.sumy.sch.in.ua/Files/downloadcenter/Доввідник_інтернет_спілкування.pdf
4. Смалько О. А. Важливість розвитку інформаційної культури та комунікативних навичок у студентів. Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Педагогічні науки». Черкаси : Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, 2020. Випуск № 3.2020. С. 125-130. URL : <https://ped-ejournal.cdu.edu.ua/issue/view/280>
5. Смалько О. А. Мистецтво сучасної презентації. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів : у 3-х томах. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2020. Вип. 19. Т. 2. С. 57-59. URL : <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/4629>
6. Смалько О. А. Особливості формування у студентів презентаційних і комунікативних навичок. Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету : збірник наукових праць. Серія «Педагогічні науки». Ізмаїл : РВВ ІДГУ, 2020. Вип. 48. С. 200-206. URL : <http://visnyk.idgu.edu.ua/index.php/nv/issue/view/12>

Інформаційні джерела

1. Болсунов О. Виступ експромтом. URL : <https://oratorske.com.ua/vystup-ekspromtom>
2. Ковальчук І. А. Мовна специфіка спілкування в Інтернеті. URL :

http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/10766/Kovalchuk_Movna_spetsyfika_spilkuvannya.pdf

3. Ми вас запам'ятали: як створити класне відеорезюме. URL : <https://www.work.ua/articles/jobseeker/2703>.
4. Резюме IT-фахівця: зразки резюме та супровідного листа, шаблони для влаштування на роботу. URL : <http://monaco.te.ua/rezюме-it-fah-vcya-zrazki-rezюме-ta-suprov-dnogo-lista-shablони-dlya-vlashtuvannya-na-robotu>
5. Dawes-Chatha S. How to Create a Video Resume (And Why You Should). URL : <https://www.makeuseof.com/how-to-create-video-resume>
6. Eastern Peak. Топ 10 Soft Skills, які необхідно прокачати IT-спеціалісту. URL : <https://careers.easternpeak.com/blog/top-soft-skills-for-programmers>
7. Eatough E. What is networking and why is it so important? URL : <https://www.betterup.com/blog/networking>
8. Ferguson S. How to Make a Video Resume (Plus Top Examples). URL : <https://www.wyzowl.com/how-to-make-a-video-resume>
9. Hein R. Why You Need an IT Career Coach. URL : <https://www.cio.com/article/288581/why-you-need-an-it-career-coach.html>
10. How To Avoid Jargon in Technical Writing. URL : <https://www.vistaprojects.com/blog/how-to-avoid-jargon>
11. TED Українською. URL : <https://www.youtube.com/playlist?list=PLzByjpXIIqb0BiOSNAddIkPQMegoBk3Tu>
12. The Five C's of Effective Communication. URL : <https://www.vistaprojects.com/blog/effective-communication>
13. The 7 Cs of Communication. URL : <https://www.revolutionlearning.co.uk/article/the-7-cs-of-communication>
14. What is Effective Communication? URL : <https://www.revolutionlearning.co.uk/article/what-is-effective-communication>
15. What Is Networking? How to Grow Your Network. URL : <https://www.coursera.org/articles/what-is-networking>